

Orlové

KAŠTIEĽ

urocom & Co, s.r.o. si Vám, dovoluje
touto cestou predstaviť projekt
rekonštrukcie romantického kaštieľa,
na ****Hotel v srdci Európy - na
Slovensku. Stabilná a stále rastúca
firma, podnikajúca v členskej krajine
EU a zároveň menovej únie poskytuje
istotu, bezpečnej investície a zhodnotenie
vynaložených prostriedkov.
Vynikajúce dopravné napojenie diaľnicou
D1 na trase Bratislava - Žilina
a zároveň synergetický efekt
s Thermal Parkom v Bešeňovej
vzdialený od Kaštieľa, v Orlovom
len 120 Km predstavuje optimálne
spojenie aktívnej dovolenky
a jedinečného hotelierskeho zážitku.

Orlové

Rekonštrukciou Kaštieľa Orlové, ktorý je zapísaný na zozname národných kultúrnych pamiatok Slovenska, vrátane krásneho anglického parku získa pri zachovaní všetkých historických hodnôt plánovanou rekonštrukciou viac ako 40 izieb a takmer 100 postelí.

Po rekonštrukcii kaštieľa v 80-tych rokoch 20. storočia, pre posledného vlastníka kaštieľa - zbrojovku v Považskej Bystrici, bol objekt od prelomu milénia len minimálne udržiavaný. Komplexnú rekonštrukciu podmieňuje zmena funkčného využitia i nutnosť vybavenia modernou, ekonomicky úspornou a environmentálne pozitívnou infraštruktúrou.

Hlavnou devízou kaštieľa je zachovať stavebnú substanciu s očarujúcimi salónmi, podmanivými pivnicami a hodnotným podkrovím.

Písomne je história kaštieľa po prvýkrát zachytená 10. Augusta 1606 v spise Trenčianskej stolice.

Zakladateľom prvej stavby na mieste dnešného kaštieľa bol barón Žigmund III. Balaša (1572 až 1627).

Jeho manželkou bola poľská kniazna Alžbeta Zborovská (Zborovska).

Pochádzala z významnej poľskej šľachtickej rodiny. Matka Alžbety bola dcérou krakovského kastelána.

V priebehu 17. storočia prešiel veľkou prestavbou a bol zväčšený aj nadstavany.

Prestavby v 17. storočí potvrdzuje zmena označenia šľachtického sídla v Orlovom. 23. novembra 1691 sa sídlo označuje ako „castellum Zigmundhaza“. V tento deň bolo vyhotovené osvedčenie predstaviteľov Trenčianskej stolice pre baróna Gabriela I. Balašu (zomrel 1700).

Tým vznikol základ súčasnej stavby, ktorá prešla v prvej polovici 18. storočia barokovou prestavbou, ako sídelný kaštieľ považsko-bystrickej vetvy rodu.

Prestavbu kaštieľa vtedy rozhodol barón Pavol II. Balaša (1700 až 1770) po povýšení uhorským kráľom Karolom IV. medzi uhorských grofov v roku 1721.

Kaštieľ sa tak stal najväčšou barokovou rezidenciou v hornej časti Trenčianskej stolice.

Mária Terézia vymenovala Grófa Pavla II. Balašu za direktora provinčných komisárov, ktorý mal na starosti zásobovanie a ubytovanie vojska a odvádzanie vojnových daní do štátnej pokladnice.

Kaplnka kaštieľa bola vysvätená v roku 1735 a bola zasvätená svätému Jánovi Nepomuckému.

Správu panstva v tom čase vykonávalo 38 ľudí, od kaplána, cez kočišov, pekára, kľučiaru, vychovávateľku až po posla či záhradníka.

V roku 1777 bol František VII. direktorom rodu Balaša, čoho zaväzovalo ku častým návštevám hlavného rodového sídla, na hrade Modrý Kameň. V roku 1795 je František VII. Doložený ako komendátor rádu svätého Štefana, skutočný cisársky radca, dvorský kancelár a bývalý bán Dalmácie, Chorvátska a Slavónska.

František Balaša patril k tej časti uhorskej šľachty, ktorá bránila záujmy Márie Terézie. Bol prizvaný aj k rokovaniu o návrhu urbárskej regulácie. Z dôvodu blízkosti Františka Balašuku cisárskemu dvoru možno predpokladať, že práve on zariadil kaštieľ luxusným rokokovým nábytkom, ktorý zodpovedal jeho postaveniu na dvore.

Po smrti grófa Františka VII. Balašu sa kaštieľ v Orlovom, panstvo Považská Bystrica a ostatné Balašovské majetky dostali do rúk baróna Alexandra II. Balašu (1742 až 1832). V roku 1810 bol do vlastníctva majetkov rodu, prislúchajúcich ku panstvu Považská Bystrica, vovedený barón Alexander II. Barón Alexander II. bol cisárskym komornikom a pánom hradov a panstiev Modrý Kameň, Považská Bystrica, Lietava a Eberhard (dnes Malinovo).

V prvej polovici 19. storočia už kaštieľ neslúžil ako sídlo rodu Balaša.

Posledným majiteľom kaštieľa z rodu Balaša bol barón Anton Balaša (1822 až 1877). Kaštieľ zmenil vlastníka v roku 1859, kedy Balašovskú časť panstva kúpil nájomca pálfiovských majetkov v Bojniciach, Jozef Lord.

V roku 1891 sa uskutočnil predaj panstva Považská Bystrica – Orlové. Majiteľka Valéria Lordová, rodená von Jacobi, zastupujúca aj svojho manžela Jozefa Lorda predala panstvo aj s náležitosťami za 570 000 zlatých Šarlote Hohenlohe - Majláthovej.

Kúpila aj kaštieľ v Orlovom, lesy, pili so zariadením, pálenicu, hospodárske budovy, záhrady, lúky a pasienky.

Odvtedy bol vlastníkom kaštieľa knieža Chlodovik (Clodovicus) von Hohenlohe - Waldenburg - Schilingsfürst so svojou manželkou grófkou Karlou (Charlotte i Sarolta) Majlátovou (Majláth) (narodená 1856).

Knieža Chlodovik požiadal v roku 1892 nitrianske biskupstvo o to, aby sa kaštieľska kaplnka sv. Jána Nepomuckého mohla stať verejnou kaplnkou pre obyvateľov obce. Súkromná kaplnka sa stala verejnou z rozhodnutia pápeža Levá XIII. S platnosťou od 28. marca 1893.

V 20 - 40. rokoch, kedy vlastnil kaštieľ generálny riaditeľ Zbrojovky Brno Ing. Klementín Růžička, došlo k menším stavebným úpravám.

Po znárodnení v roku 1948 bola v kaštieľi umiestnená správa štátnych lesov, štátny okresný archív a určitý čas objekt slúžil ako internát pre zamestnancov Považských strojární, ktoré ho vlastnili od roku 1951. Neprimeraný spôsob využitia a nedostatočná údržba ho značne znehodnotila, a tak sa v roku 1975 až 1984 uskutočnila komplexná obnova kaštieľa.

Fotografia veľkej sály z roku 1968. Štukový strop z 2. polovice 19. storočia bol na rozdiel od súčasnosti natretý bielou farbou. Súčasne zo stropom bolo aj tapetovanie stien. Látkové tapety napnuté na rámoch boli členené na polia, ktoré boli lemované pravdepodobne zlátеныmi profilovanými lištami. Tapety prekryvali i barokové oválne okná, čo sa prejavilo na časom stmavnutých obrysoch špaliet okenných otvorov. (archív FA STÚ Bratislava, 1968)

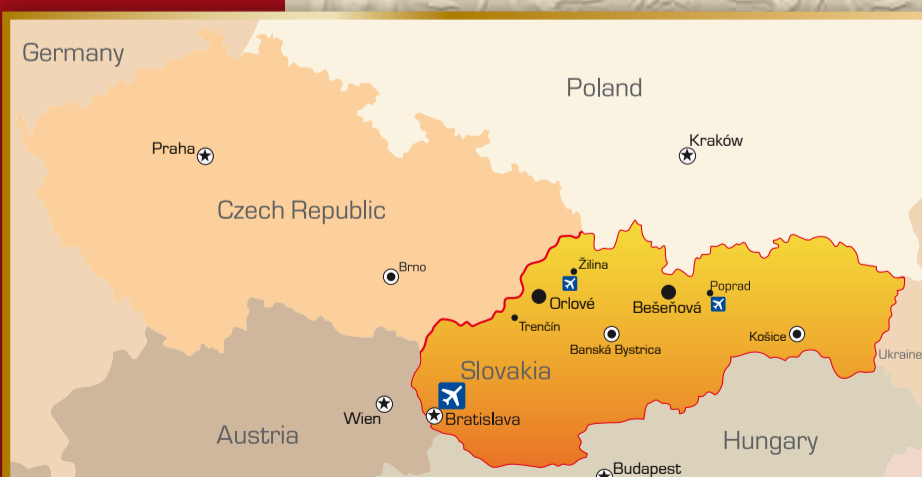

*Kresba nádvorja kaštieľa od T. Dörreho po roku 1890. Ústredným motívom nádvorja je kruhová fontána v strede so zdrojom vody. Na prízemí zaujme vstup do kaplnky s pôvodnými dvojkrídlovými dverami.
(zdroj Osztrák-Magyar Monarchia irásban és képen, V., s. 165)*

*Fotografia z roku 1959 na portál a dvojkrídlovú bránu s kazetovaním, ktorá pochádza pravdepodobne z lordovskej prestavby z 2. polovice 19. storočia. Vstup osvetľovali dve dekoratívne lucerny.
(archív PÚ SR, foto Kedro 4/1959)*

*Kontakt:
EUROCOM & Co, s.r.o.
Nobelova 18, 83101 Bratislava
Slovakia
Tel.:
E-mail: o*